

Tas Latweefchu draugs.

1842. 19 Merz.

12ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Nihges. Zeefs gan buhs, ko jau fenn tee lungi teize, kam tas am-mats, nabbageem schehlastibas naudu isdallih: jo wairak tahdas schehlastibas is-dalloht, jo nabbadsiba wairojotees. Jeb, woi tu, mihlajs lassitajs, pats wehl ne effi nomannijis, ko daschs nabbags ar tamu dahwanu, ko no mihligas firds win-nam peemetti, irr darrijis? — Ja ta bija masa, tad laikam lahdedams tew to mette preeksh kahjahm; bet ja arri tik drufjin winnam bija par patikshanu, tad woi eelihde frohgâ to padfert, woi gahje us mahjahm, tur eeksh kuhtribas tik ilgi padshwoht, kamehr winnam atkal wairs ne kas ne bija pee rohkas. Bet ko nu teem buhs darriht, kam keshca ne mas tik leela un pilna, ka dahwanas weenâ gabbalâ warr isfweest, bet kas turpretti teem fwehteem wahredeem gribb paklausih, kas mahza: "gribbi tu labba darriht, kuhfo, kam tu to darri?" — Wisswairak tew waijaga, zif warredams, raudsht, ka zits tamu dahwanu ne greech us grehkeem. Wissdrohschak' buhtu, kad tu nabbadsineem dohtu ehst. — Kuhf', tapeh; arri taggad tē zitti lungi schehligâ prahtâ fadohdahs, preeksh wif-seem Nihges nabbageem sawadu leelu kehki likt usbuhweht, fur katrs woi par itt lehtu naudu woi bes maksas smeckligu, wesseligu ehdeenu warrehs dabbuht. — Wet wehl tik dauds naudas naw samesta, zif us to waijaga, tapeh; katrs zil-weks, kam patihk, us to peepalihdseht, preeksh to wehl sawu dahwanu kaut kah-dam Nihges mahzitajam warr eedoht.

Is Berlihnes. 9tâ Merz wakkarâ tur firma seewina, 77 gaddus wezzu-mâ, gribbedama safilditees, nehme delses traufu, eebehre deggoshas ohgles, un tã to few likke appaksh sehdekli. Warr buht, ka winna no ohgtu twaikem jau bija pagihbuse, kad dreh bes winnai eedeggahs un winnu pah wissu meesu tik ne-ganti apswillinaja, ka dokteri wairs ne tizz, ka wehl dshwotaja buhschoht.

A s i a.

Drecha sinna.

(Tahs ihfas sinnas par muhsu pafauli jeb semmi 56tais gabbal.)

Sibiriã daschas tautas dshwo, bet schahs gan drihs wiffas masas un no tahs zilweku=alkkas, ko par Mongokeem nosauj. (Kuhfo 10tu gabbalu.) Scheem mas augums, tumsh=dsehtens waigs, schauras masas azzis un refni waiga=fauli.

Daschi no scheem gan kristigi zilweki palikkuschi, bet zitti atkal Muamedaneri, un zitti, un prohti wissu=leelakais pulks, wehl pagani irr. Schee leelâ tumfîbâ. Deemi winneem bluffi, kurrus tâ istaisijuschi, ka druffu kâ zilweki isfkattahs. Ratrâ mahjâ tahds irr. Tahdam winni dahwanas preekschâ leel, un mutti ar taukeem smehe, dohmadami, ka tâ winnu ehdina. Kad tahds, pehz winnu dumjahm dohmahm, winnus ne paklausa, un winneem schis un tas ne isdohdabs, tad tee to, sawu deemu prohti, kull un arri fazehrt, un sew zittu pataisa. Arri daschus kalnus, kohkus, un awoschus, tâ kâ arri zitti paganu laudis to darra, tee par deewischkâhm leetahm turra, un dohma, ka no teem winneem warroht kahds paligs nahkt. Brandwihnu winni lohti mihto, un daschi, ne warredami brandwihnu dabbut, ka galwa reibtu, muschmehres ehd. — Tas wissu=leelais pulks seemas laikâ bedrês, ko israkkuschi un kur juntu ustaisijuschi, dsihwo. Waffarâ winneem wirs semmes butkas no kahrtehm, kas augfchgalkâ kohpâ, un ar kaut ko aptaisitas. No tihroma un glihschuma winni ne ko ne sinn, wissa winnu buhschana zuphschka. Daschi ar saweem lohpeem no ta pascha trauka, ko arri ne kad ne ismasga, ehd. Ja kahds, kas zittadi dsihwoht eeraddis, winnu seemas=ehkâ ee=et, tad tam gan grubti nahkt, tur kahdu brihdi, leelas smirdoschas smakkas pehz, kas tur irr, eekschâ palikt. — Zitti, ihpaschi kas deenaswiddus pussê, sirgu laudis. Sirgs scheem tas labbakais un dascheem tas weenigais lohps. Sirga galku ehd, kchwju peenu dserr, un arri no scha weenu dschrenu, kas galwu reibina, taifa. — Zitti, prohti tee, kas seemeli, no zitta lohpa ne sinn, kâ no rentihra, un schis winneem ta leelaka baggatiba. Rentihra galku winni ehd, rentihra peenu un arri affinis winni dserr, ar rentihra ahdu gehrbjabs, un no rentihra dsihnahm sinn deegu taifihrt, ar ko sawas drehbes schuhj. — Zitti atkal, un schee irr rihta pussê, zittus lohpus ne turra, kâ til sunnus. Tee winneem, kâ jau peeminnehes, lohti waijadsi, ka warretu braukt. Paschu usturra deht, kâ teem sirgu laudim sirgi un rentihrneekem rentihri, tee winneem naw. — Wissi schee, kad waffara, ne us weetas paleek. Kad kahdu laiku kur mittuschi, tad isahrda sawas butkas un eet tahtaku. Butku leetas lihdsi nemm, un kur apmettats, tur tahs atkal ustaisa. — Deenaswiddus wakkara pussê dsihwo Tattari, Baschkiri, Kalmukki un Kirgisi, par kurkeem jau 16tâ gabbalâ runnahs. Schee irr sirgu wihri un lohti labbi jahneeki, un drohschi kaxra=wihri, tâ kâ Kasaki. Daschi Tattari, Baschkiri un Kalmukki kristigi zilweki, bet wissu=leelais pulks no wisseem scheem Muamedaneru tizzibâ, un daschi arri wehl pagani. Winnu un ihpaschi Tattaru dsihwoschana un buhschana labbaka, ne kâ zittu Sibirias lauschu. Dauds Tattareem ehkas kâ mums un tihrumi un wissadi lohpi, un daschi no scheem pilssehtôs dsihwes=weetu usnehmufchi, un zitti kohpmanni un zitti ammatneeki palikkuschi. Kirgisi, kas arri schê dsihwo, leeli laupitaji. Kas winneem nahburgôs, teem gan ja=fargajabs, ka winneem ne usbruhkt un winnus ne kauj un ne aplaupa. Arri zittus zilwekus, kad tohs fakehrufchi, kâ laupijumu prohjam wedd, un woi pee sewis par wehrgeem paturra, woi arri us tahtuma aiswedd un pahrdohd. — Paschâ seemeli, kur gan drihs weenumehr seema, us abbahm pusschm no Ural=kalneem un lihds Leenasstraumes atrohd weetahm leelds purra=klajumd's Samojedus. Schee irr ren-

tihxu wihri un dshwo no scheem, no meddischanas un sweijas. Winnu tizziba irr tumfcha paganu tizziba un wiffa winnu buhschana nabbaga noschehlojama. — Scheem deenas=widdus puffe irr tee Dstjaki, tahdi paschi zilweki, ka tee Samojedi. — Scheem lihdsas, no Jenisei=straumes lihds leelas juhtras, kas rihta-puffe, dshwo Tunguschi. Schohs dalla eefsch tschetreem pulkeem un fauz pehz winnu lohpeem un pehz ta, no ka tee dshwo, par: Sirgu, Rentihxu, Sunnu un Siwju=Tunguscheem. Tas wiffu=leelais pulks no winneem irr schee pehdejee, tee Siwju=Tunguschi, un schee irr lohpi nabbaga laudis. — Tunguscheem seemela puffe irr Jakuti. Scheem irr sirgi un arri kahdi zitti lohpi, un winni meddi un sweijo, bet ehd, kas tik ween irr, un ko tik ween warr dab-buhe: sirgu, rentihxu, wilku=galku, arri pelles, un weenalgu, lai buhtu tahdi, kas nokauti, woi arri nosprahguschi. Wiffu=mihtais dsehrens winneem iskaufehs sweests un iskaufeti tauki. — Tanni puff=falla, ko Kamtschatku fauz, dshwo Kamtschadaki. Scheem zitta barriba naw, ka siwis. Pee siwim, ko iswahra, winni kal-tetas siwis par maifi ehd. Winnu weenigs lohps irr funs. — Wehl daschas zittas Sibirias tautas, bet tahs wiffas gan drihs weenas ka ohtas eefsch sawas tizzibas, dshwofchanas un buhschanas. Wiffas, bes teem pirm=peeminneteem, prohti: Tattareem, Baschkireem, Kalmukkeem un Kirgiseem, paganu tautas, un dshwo, ka eefahkumâ, no wiffseem lohpa runnadams, fazzijis. g.

K r i s t i g s s t a h s t s.

Kohpmannis is Nu=Zork pilssehtas, Amerikas semmê, sawas waijadshbas deht dauds weetâs tai semmê apfahre braukaja, ne ween kuptschodamees, un tahdu mantu krahdams, ko kohdi un ruhfa samaita, bet arri tahdu, kas pastahw muhschigi. Sestdeenas wakkarâ, zeemâ eebrauze, kur tas jau bij pasihstams, turpat palikke par nakti. Pa=ehdis, tas wis nekkaitija un nepahrrehkinaja sawas nau-das, zil bij isdemis un eenehmis, ka daschi kuptschi darra, kurru firds tur irr, kur winnu mantas; bet ka jau bij eeraddis, teem eedshwotajeem isdallija kristi-gas pamahzifchanas=gramatinas. Weens wihts tahdu gramatiaw ne mas ne-gribbeja nemt pretti: tas fazzija, es nemahku lassih, tadeht man ta ne ko ne-geld. Kohpmannis atbildeja: Jums, warr buht, seewa, un kas sinn, woi ta nemahk lassih? Tas teize: Seewa lassa gan; bet man naw wakkas, ir ne klausitees, ja ta preekschâ lassitu. Kohpmannis prassija: Ka tas nahk? Nihxu irr fwehtdeena, tad jums teescham buhs walka. — Ne, schis atkal atbildeja, naw man wakkas nei fwehtdeen, nei darbadeen; esmu tik nabbags, ka man arri ja-strahda fwehtdeenâs. Darbu deenâs strahdaju, zil ween spehju, ka warru us-turreht seewu un behrnus, un fwehtdeen man atkal ja=fagahda preeksch zittahm deenahm malka. Ja tas ta irr, ta kohpmannis firdi kustinahs atbildeja, tad juhs gan effat gauschi nabbags, warren nabbags zilweks! Nu schis wehl wairak fahke kohpmannam stahstih, zil nabbags tas effoh, un zil warren gruhiti un nikti tam klahjohrees. Kohpmannis tam atbildeja: Tas ne kahds brihnum, ka juhs tik nabbagi effat, tas zittadi newarr buht, jo juhs strahdajat fweht-deenâ. Lohs tas Kungs neswehti, kas to duffeschanas=deenu neswehti, tas irr

finnams! Bet klausees, mans draugs, es jums ko fazzifchu: No schahs paschas deenas nu wairs nestrahda jat swehtdeenâ; ja preeksch rihtdeenâs naw malkas, tad istreekat, kâ warrat, un sagahdajeet mandages rihtâ malkas zik waijaga preeksch wiffas neddetas; un swehtijat swehtdeenu tam Rungam par gohdu. Pehz pufsgaddu, no schahs paschas deenas, es atkal schê buhschu, un jums to schahdi atlihd sinaschu, ja swehtdeenu swehtidami ko buhtu zeetufchi; un ja man arr buhtu ja=makfa simtu rubtu sudr. Tadeht ka manni nepasihstat, tad mans fainneeks, pee ka mahjoju, par manni galwohs. — Ar scho norunnu tas nabbags zilweks bij ar meeru, un kad fainneeks to kophmanni bij apgalwojis, tad schis aifgabje.

Pehz kahdeem 5 mehnescheem gaddijahs kophmannam sawas waijadfibas deht atkal tai paschâ zeemâ eebrauft; un tas atkal, kâ ar ween eeraddis, isdallija sawas grahmatinas. Starp teem laudim, kas tur bij klah, bij arri wihrs apgehrbees brangâs drehbês, un tas to kophmanni usfkattija kâ ehrglis ar isplehstahm azzim; pehz nahk klah un prassa: Woi juhs preeksch kahda pufsgadda arr jau schê grahmatas ne isdallijat? — Isdalliju gan, tas atbildeja. — Woi juhs wehl peeminnat to nabbagu zilweku, kas swehtdeenâ strahdaja? — Gan to peeminnu, fazzija kophmannis. Mihilais kungs, tas es esmu, fazzija tas wihrs. To grahmatinu, ko no jums dabbuju, panehmu us mahju, stahstiju feewai, ko mehs abbi runnajufchi, un ta fazzija, ka tas wifs teefa, ko juhs fazzijufchi. Jau tai paschâ wakkarâ ta eefahze lassih, un ta grahmata muhsu firdi tâ sagrahbe, ka mehs wiffu nakri newarream gulleht. — Rihtâ, tas bij swehtdeenâ, mehs to paschu lassijam wehl reis; atnahze arei zitti nahburgi, gan ne lassifchanas deht, bet kâ jau bijam eeraddufchi, garra laika deht, plufschleht un tehrseht. Bet nu tai weetâ teem manna feewa stahstija, kas bij notizzis ar mums, tee tizzeja tam, un nu lassijam to grahmatinu wehl ween reis. Ohrrâ swehtdeenâ, tadeht ka basuizas schê ne fur naw, mehs atkal fanahjam kophâ un lassijam to grahmatinu, un no ta laika nu mehs fanahkam ifswehtdeenâs kophâ dseedah un Deewa luhgt. Za irr Deewa leela schehlastiba! kophmannis atbildeja. Bet nu, mihilais draugs, ka juhs sawu apsohlfichanu til ustizzigi turrejufchi, tad manna sohlfichana man ja=peepida arri: Zik leela tad nu irr ta schahde, ko swehtdeenu swehtidami zeetufchi; zik man jums ja=makfa? Mihilais kungs, juhs man ne ko ne=effat parradâ; jo ne kad til dauds newarream pelniht, kâ taggad; — kad swehtdeenu sahku swehtih, tad arri Deewa swehtiba irr nahkufi pah manni. Bet mehs wiffi jums effam parradneeki par to labbu, ko tas Rungs mums zaur jums irr parahdijis! — Arri tas fainneeks kophmannam to apleezinaja, ka leela pahwehrtifichana notikufi pee scheem lautineem, no ta laika, kamehr tee sahkuschi swehtdeenu swehtih. Papreekschu tee swehtdeenu apgahnijufchi ar trakkeem un rupjeem grehfu=preekeem, bet taggad tee to swehtijoh ar kluffu Deewa luhgschanu un winna wahrdi lassifichanu. — Woi to tas kophmannis padarrija? — Zeescham ne; tas bij tas Rungs pats, kas zaur sawu swehtu garra winnu firdis atwehre. Kophmannis bij ween ta Runga isredsehts rihs, zaur ko winsch scho darbu isdarrija.

D. — p —

Brihw drilleht. No Widsemmes Generalgubernementes pusses: Dr. C. E. Napierky.

Latweeschu drauga

p a w a d d o n s

pee № 11 un 12.

12 un 19 März 1842.

S i n n a s,

lar ewangeliuma mahzischanu eet paganu semmēs.

Dhtrais gads.

Drescha sinna:

Rā ar to ap widdurweju juhru eet, ihpaschi Mas-Abšijā.

Meld. La pestischana pee mums naht.

1. Kungs Jesus, lai taws sivehtais Gars!
Mums eedohd karstu mihlib',
Ka weenā prahā katris sars
Semahzāhs tahdu dšhwib',
Ka pats preeksch few un zitteem arv'
Pehz debbes walsstibas ar warr'
Pahr wissahm leetahm dsennāhs. | 2. La buhs ta preezas deenina,
Kad tawas wahrpas eenahks,
Un wissi, kas pajeeschana
Few gaidij'schi, tad peenahks! —
Mehs gaidam, Kungs! dohd uswarreht
Teem tawejeem, lai padusseht
Tad dabbu tawa faine! |
|--|--|

Mehs 126tā Dahwida dseesmä, 5 un 6 panta schohs wahrbus lassam: »Kas ar affarahm sehj, tee ar gawileeschanu plaus. Tee noet un raud, dahrgu sehflu nesdami, bet teescham ar preeku tee atkal atnahks, un nessihš sawus kuhlischus.«

Mihti lassitaji! Eeksch Deewa walsstibas affaras dauds istaifa. Dasch labs sawu zellu nostagajis, tur muhschibā Deewu wairak par tahm affarahm flawehs, ko wirs semmes raudajis, ne kā par teem preekeem, ko Deewa rohka tam peeschlihrusi. Muhsu Pestitais zaur raudu-celeiju irr us gohdibu gahjis, un mums winnam pa to pašchu tekku jareet pakkal. Zan kad ta jauna dšhwie pirmak mohstahs, tad affaras pee tam dauds istaifa, kā muhsu Pestitais kalna spreddika eefahkumā Matt. ewang. 5 nod. 4 p. mahza: »swehtigi irr tee, kam behdas irr, jo teem buhs eepreezinateem tapt.« Arri paganam, kas atgreeschahs, papreeksch tahdas sivehtas behdas wajaga taisiht. Jo tas, kas mums affaras ispsesch, muhs wislabbaki us to schauru dšhwibas tekku pasarga. Un ja pirmak affaras ne pluhde, arri ne kad gan ne warreja ko par labbu isdarriht eeksch Deewa walsstibas. Bet kad mehš tohs Deewa brishnumus pee paganeem dsirscham, mehš mas atgerram, zil affaras wajadseja Deewa ustizigeem strahdneekem-us to pirmu sehju leet, lihbs ka mehr dšhwais dihsinsch sahze mohstees eeksch tahdas iskaltuschas semmes. Sinnams, ta nofkumschana irr diwejada, tahs pasaulēs nofkumschana, kas to dwehfeli apjauz, famiffuschu un ruhku darr, un warr to pawissam apzeetinah. Un tahda deewiga nofkumschana, kas pasemnigu, lehnprahrigu, pajeeetigu un waldigu darr. Raugi 2 Korint. gr. 7 nod. 10 p. Schai pehdigai tas irr apsohlishts, ka pehz affaru sehjas preeks eenahks. »Kas ar affarahm sehj, tee ar gawileeschanu plaus! Schis wahrds teem brahleem irr dahrgs, kas tur ahra zihnijahs. Winneem reisahm firds gribb pakrist, kad wissa darboschana par welta rahdahs!

Un tas eenaidneeks tad arri kabhjas, wiinuus kahrudinabt, un wiinneem wajadsetu isnihkt, ja to Deewa wahrdu ne turretu, pee ka warr kertees ka pee nekustama klinta kalna! — Bet daschi labbi jau irr gawilejuschi un pasinnuschi, kad tas wahreds taifniba irr, kad pehz ilgu jo ilgu publiuu ne dohmajohht dauds kuhlischus dabbuja sawahkt. Sinnams, zitteem atkal pa wissu muhschu jagaid, ir azjis ja-aisdarr, un wiinu ne ko naw pasinnuschi, ka ween rettu grandiu. Bet somehr scheem ta stipra zerriba paleek, ka wiinu muhschiba tohs kuhlishus atraddihs, pehz ko pubhejuschees. Jeb arri zitti no wiinu sehjas to eenahkumu fagaidihs un to preeku. — To mehs effam pee tahm pehdigahm sinnaahm no Süd-Afrikas redsejuschi. Schodeen mehs atkal gribbam tahs Muamedaneru semmes ap widduweju juheu apstaigahht. Tur ta wissu-neaugligaka semme, bet arri tur saldi preeki rohnahs, kad wahrpas eenahkt.

Mehs pehrngadd 3schâ sinna dîrdejam, ka Muamedaneri tannis semmes ap widduweju juheu jau preeksch 1000 gaddeem eelaususchees, un wissu jaukumu tahs Kristus draudses ispohtijuschy. Taggad wiinu walsti tee kristigi zilweki irr pahleeku apspeesti, un wiinu tizziba tik ko tizzibas ehna teizama. Pee kristiteem dauds ihpachas tizzibas beedribas jeb kahrtas irr, bet pee wissahm weenada mulkiba, mahau tizziba un nelabbi prahti. Missionari, kas schihs muhsu tizzibas tehwssemes gribbeja ardsihwinahht, wisswairak pee scheem kristiteem dohmaja aislertees, jo stary Muamedanereem darbs jo beenas jo gruhts paleek. Bet scheem kristiteem irr bahrgi tizzibas usraugi, sawi bisskapi un preesteri, tee paschi akli buhdami, wissu pamahzibu par sliktu notaisa, kas no sweescheem tizzigeem nahkt. Un wiinu to few par labbu taifa, lai zilweki nemahziti paleek. Ta labbad tik ne wissur missionarus ne gribb peenemt, un pahleeku gruhti sweedri jaleij, lihds kamehr pirmu augli dabbu redseht. To mehs Mas-Uhsija redsam, ko schoreis gribbam apraudsiht, bet beidsiht tarschu noprattifim, ka tur arri baggati kuhlishi gaidami, jebchu tur leeli kawekkt irr.

Wezjds laikds tahs pahleeku brangas semmes bijuschas, bet kad taggad noeet, tad skaidri affaras jaraud. Kur brangas pilssehtas ar statahm basnizahm un pillem bijuschas, tur taggad wezji fagruuschy muhri redsami. Semme paleek nekohpta, un zilweki pee wezjeem brangeem muhreem buhdinas peelippinajuschy, kur eestahw; jeb arri ka staiguli bes mahjahm apkahrt wasajahs. Tur mas kristitu zilweku atliffuschy, jo Muameda leeka tizziba wissus aisnehmuht. Un kalnds arri tahdas tautas rohnahs, kam tik labb ka ne kahda tizziba wairs irr. Kad prassa, kahdas taggad tahs pilssehtas irr, no ka mehs jauna testamenté lassam, tad ihsti scho bailigu mainu dabbu pasiht. Wisswairak pee tahm 7 draudsehm to reds, us ko tas Kungs Jahnim lifke tahs 7 gramatas rakstihht, raugi Jahna parahdischanas gr. 2 un 3 nod. Ewesus, Sardus un Laodikeas pilssehtas pa gal lam irr ispohtitas. Missionars Hartleij raksta: »es pee Ewesus fagruuschy muhreem staigaju. Kur zittureis tuhstoschi brehje, fazzidami: »augsta irr ta Diana to Eweseru!« (raugi Apust. darb. 19 nod. 28 p.) tur es tik ween puhjes un schakalapas-dîrdeju kaurzam, bet ne weena zilweka bals prett tuweem kalna klinteem wairs atskann. Es us Laodikeas kalnu stahweju, un ne sihmi ne atraddu, ka tur weena zilweka dwehsele buhtu mittusi. Araberi gan telus jelt us Laodikeas weetas, un ganni gan buhdinas tur taifa, kur Ewesus bijusi, bet paleekamas mihtnes, tur naw, tuknescha swehri ween tur miht, hijehnas*), willi

*) Leez wehra: hijehnas irr tahs puffes swehri, wilkeem lihdsigi, kas wisswairak lihkus no semmes isroht un apriht, bet arri dsihweem uskriht.

un lapfas. Es pee teem trihs brangeem pihlareem stahweju, kas no weena elku namna eeksch Sardus aelikkuschy, un redseju to kukuwâh-puhzi us pihlari fehsham. Tâ Greekeri scho putni sau, jo winnam ta bals ta stann. Kad winnu reds kluffam stap tahm sagruu fehahm ehlahm skreenam, un or dohbu balsi brezham: kukuwâh, kukuwâh, tad jadohma, ka Deews winnu tapeh, raddiis, lai tahs gaudas par scho pilsfehru isposhtichanu paaudsu paaudsehm fuhds. Es arri to wezzu Koloffus pilsfehru apmekleju, jeb ihsti fakkoh, us mekleju, jo ne sinu, woi pateesi ta raweeta bijust, kur schi pilsfehru bija. Us to lauku, kur zitturais Epawras un Arkippus dwehfetes apkohpe, jau daudsvell arllis gahis, un labbiba sawahka. — Bet lai nu meh tahs weetas usmeklejam, kur missionari strahda, jo tee preeksch wairak nê 20 gaddeem us to puffi gahjuschy.

Pee Mas-Abhijas juhmallas us wakkara puffi irr Smirnas pilsfehru, ta reisu reisahm isposhtita, tatschu wehl stahw, jo tur no wissadahm tautahm kohpmanu sanah, gan no semmehm, gan pah, juheu. Eedshwotaju irr 120,000; Greekeru kristigi kahdi 30,000, Armenijeri 4 lihds 5000, Schihdi 10,000, tee zitti Turki ween. Ramehr 1820tais gads, wissadu tizzibu beedribas eeksch Amerika un Calantes tur raudsiuschy missiones darbus fahkt, un preeksch 6 gaddeem eeksch Smirnas un wissapahrt 21 skohla bija. Jhpaschi dauds grahmatas tur isdewe. Bet tamehr ar weenu wairak jo wairak prettin turras. Tas leelais prettineeks irr Ewesus wirs-biskaps, kas eeksch Magnesijas miht. Missionari 1838ta gadda winnu apmekleja, bet tas bija wiss par wolti, winsch ar fohdu un lahsteem tohs peedrandeja, zilwekus usrihdeja, us wissahm puffedm pawehleschanas islaide, lai tahdeem ne dohdeht behrnus mahzigt, un fahedsinaja wissas grahmatas, zil ween dabbuja rohka. Nu tur missionarus par pretti-kristeem un besdeeweem lamna, un arri per burweem turr. — Gan kahdi zilweki wehl atleek, kas ne leel pawissam nobaiditees, bet missionaru skohlas isnikuschas, darbs irr jaapstah, un Calenderu beedriba jau sawus 2 missionarus zittur nowaidijust.

Schihdi eeksch Smirnas tik pat nikni, ta labbad ka daschi no winnu tautas jau tur irr peegreesti un kristici. Domehr no-missionara Lewisa grahmatas mahnam, ka kluffumâ tur fwehtums rohnahs. Winsch ta raksta: »es Deewam pateizu, ka gan warru, saweem brahsteem pee-ceedams, to atgreeschanu no grehsteem un to muhschigu dshwofchanu zaur Jesu no Nazaretas fluddinah, jehschu schi semmê missionareem mas preeka irr. Kad brihw buhtu tizzibu apleezinah, kahdu grihb, tad gan dauds zeenahiti Schihdi no teefas un ar firdszeenischanu preeksch ta schehlastibas krehsla stahtohs, pee ta Deewa Jehra, kas pafaulas grehkus nefs. — Weens, kas kluffam pestischanu mekle, man grahmatu fuhitja, luhgdams, lai winnu kristi un us tahdu weetu noraida, kur ne drihstetu winnu waijah. Jo Schihdi un wisswairak winna wezzaki winnu jau bija eefahkuschy waijah, un ta winni apradduschy ar wisseem darriht, no kam dohma, ka scheem kahds patihkums pee Kristus tizzibas buhtu. — Es to nê spehju darriht, ko winsch grihbjeja, un winnu pamahziju, ka Kristus tizzigeem waijaga gattaweem buht, faites, ir paschu krustu usnemt, to Kungu mihlejofsheem, kas muhs irr papreeksch mihlejis, un preeksch mums mirris. Tad es winnam to 10cu nodaku no Matteüsa ewangeliuma preekschâ lassiju, ka tas Kungs sawus mahjektus pamahza, lai no teem ne bihstahs, kas meesu nokauj, bet to dwehfeli ne warr nokaut, bet lai wairak no ta bihstahs, kas meesu un dwehfeli warr nomaitahit elle. — Es arrihsan lihds ar winnu Deewu luhdsu, lai Deews winna tizzibu stipru darra. Bet es winna waiju wairs ne esmu redsejis, jo raddi to nosuhitja prohjam, un neweens sinu, kur

winsch palizzis. — Pahru deenas pehz tam Schihdi wiffus sahze wahjagt, kas pee man nahze mahzitees, un zaurus 2 mehneschus neweens wairs nahze, nedf arri kahds gribbeja ar man eelaistees runnaht. Tad weens itt fleppeni nahze, un teize, ka winnam effoht kohkus dewusch, un tehnam peekohdinajusch, lai winnu uskattoht, arri jau no bruhstes atschkibrusch. Ja nu wiina tehws to dabbuschohht sinnahht, ka winsch isgahjis, jeb ja Schihdi to dabbuschohht durdeht, ka winsch pee man bijis, tad tehws winnu gan bahrgi pahrmahzischohht, un winnu zeetumâ liffchohht. — Bet no ta laika tas jauns zilweks itt jaunu prahtu usnehmis. Es zerru, ka winsch jau eeksch Kristu tizz, jo Schihdi winnu weenadi ween brihda, bet winsch itdeenâs pee man nahf Deewu luhgt, un swehtus rakstus lassihht. Es taggad ar winnu ta Apustula Jehkaba grahmatu lassu, un tee wahrdi 4tâ nobalkâ, 8—10tâ pantâ, winnam tâ firdi aischeime, ka winsch weenadi ween raudaja, kamehr tohs apzerrejam.«

Tâpatt kâ eeksch Smirnas, missionareem arridsan eeksch Brussas pilssehtas irr jazihnijahs. Tur wezzôs laikôs leela gohdiba bijusi, kamehr tee angstaki walbineeki, ko sultanus sauz, tur mahjoja. Taggad tur wehl 80,000 zilweki miht, no kam 10,000 irr Armenijeri, 4000 Greekeri, un 2000 Schihdi. Ta pilssehta pee leela Olimpüs-kalna appakshas irr, kahdas juhdses no Marmora-juhreas. Arri tur Amerikaneru missionari kamehr 1834tu gaddu ar affarahm us zerribu sehj. Merz mehnesi 1837tâ gaddâ winni no sawas affaru sehjas tâ stahsta: »Ne fenn rahdijahs, ka pee Greekereem tahks labbaki eet, un jau kahdas ihmes pasinnam. Bet nu arkal mahkoni preeksch muhsu faules aishwilkuschees. Ne fenn Greekeru biskaps pahrnahze, kahdus mehneschus eeksch Konstantinopoles bijis. Kâ pahrnahjis, winsch likke Greekereem basnizâ weenu grahmatu preekschâ lassihht, ko pars bija farakstijis, muhs un muhsu darbus norahdams. Kâ jau dohmajam, muhs kâ wiltigus mahzitajus rahje, un kâ tohs leekus praweeschus, kam bija pehz Apustula Pahwila wahrdem nahht. Mehns ne labbu prahtu turroht, par labbeem israhdoschees. Zilwekeem aisleedse, muhsu grahmatas pirkt, un kam tahs effoht, tee lai tahs atmettoht un faplehschohht. Arri ne buhschohht pee mums eet, un ar mums eelaistees. Kas scho pawehleschanu pahrkahps, to trihsreis eeksch basnijahm nolahdeschohht. Kahdas deenas pehz tam Greekeru leela wirtsbiskapa grahmatu, ko us wisseem sawas tizzibas beedreem bija rakstijis, eeksch basnizas preekschâ lassija. Dee irr pawiffam sibwi wahrdi no basnizas walidibas, un tahdu dauds ne durdehs. Trihsdesmit lappas peerakstitas, kas stahsta, missionari effoht wiltigu mahzitaju preekschneeki, zaur paschu wellu no elles dibbena zehluschees, un no seemeta juhreas dsikuma isnahkusch. Schee gribboht laudis pahrrunnaht, schekshanas zelt, un basnizu ar wiltus mahzibahm fajaukt. Lannis semmês, tur muhsu mahzibas klaufoht, zilweki pehdigi besgohschi effoht, un tizzibu ne turroht. Nemeenam ne buhschohht muhsu grahmatas pirkt un lassihht, nedf arri kahdu no missionareem eeksch Turku, Serbijeru, Araberu, Bulgaru, Slawânju un zittu wallodas pahrcullotu bibbeli rohkâ neme! — Bet jebchu to bija aisleegusch, tatschu wakkar diwi Greekeri pee man nahze, un grahmatas luhdse. Es winncem peebildeju, ka winnu basniz-kungi jau effoht aisleegusch schihsh grahmatas pirkt. Wiini atbildeja: »bet mums tahdu wajajaga, mehns tahs gribbam lassihht,« un pehz wehl fazzija: »kad winnu laiku tahs grahmatas fadedsinaja, mehns sawâ prahtâ dohmajam: pahraudisim tahs, kas mums irr, tad redsesim, woi tur kas par siltu buhs eekschâ. Mehns nu tohs wahrdus ar wezzas Greekeru wallodas testamenti saliffkam kohpâ, raudsidami, woi faees, woi ne faees, bet wifs bija riktigs.« — Es nu ne sinnu,

woi zitti arri to paschu dohina, bet sinams daschi labbi tapatt buhs darrijuschhi. — Tee nemahziti laudis gan tabdu draudeschanu klausa, bet teem gudrafeem tas ne buht ne patihf, un kad preeksch basnizkungeem ne bischofs, tad ar mums draugi paliktu, wisseem redsoht. Pawissam mehs mannam, ka tee zilweki muhsu deht dauds apwaizajuschees, un no tam dasch labbums warr zeltees.« — Missionari ar Armenijereem tai pilssehra wairak fatikke.

Bet to gabdu pehz tam, ar Greekereem zittadi gabie. Jauns bissaps us Brussa pilssehtu nahze, tam bija zittads prahts. Missionars Schneiders no wiina Merz mehnesi 1839ta gadda raksta: »es esmu pee Greekeru bissapa bijis, kas taggadim us Bruffu nahze, un tohti preezigs palizzis, jo wusch man gan labbi klausija, flaidri ar man parunnadams. To tee augsti basnizkungi ne zeeni wis darriht, bet wusch ne sohlja to missioni nihdeht, ta ka wezzais bissaps. Tad es nu warru atkal ar Greekereem fatiktees, un tee man laipnigi bija. Mehs effam reisu reisahm wehtras pahrzeetuschhi, bet tahs apstahjuschees, un zilweki muhs us ilgumu ne eenihst. Tad nu to ne warr leegt, ka kluffam, bet sinams itt pama-jitin, zilweki prahtu us ewangeliumu greeesch.«

Bet ne ween preesteri gluhnedami schihs missiones ta noturr, arri paschi kristiti zilweki tabdi nemahziti irr, un no Turkeem ta tohp apspeesti, ka par Deewa fwehta wahrda mahzibu mas wairs behda. To tahs sinas rahda no zittas Mas-Ahijas pilssehtas, Ere-bisonde, pee melnas jubras. Tai kahdi 15,000 eedschwotaji, Turki, Greekeri un Armenijeri. Tur arri 1834ta gadda missionari no Amerikas atnahze, un Greekeru preesteri tapatt atturrejahs prettim, ka eeksch Bruffas un Smirnas. Pehzaki nelabbais prahts gan magkeniht nogurre, bet arri tur missionareem weenumehr ar affarahm jafeshi. Missionars Johnstons September mehnesi 1838ta gadda raksta:

»Kad mehs wallodu labbaki eemahzijamees, tad arri wairak ar zilwekem fatikkam. Bet kamehr durwis wairak atwehrahs, arri labbaki eeraudsijam, ka gruhiti eet. Tau dauds irr teikuschhi un rakstijuschhi, ka schee zilweki irr nemahziti, mahnu tizzigi, nabbagi un apspeesti. Bet te wehl japeeleek, ka garrigas mahzibas winneem ihsti reebj. Tik ne wisseem, kas mums pasihstami taifahs, kahda laiziga wajadsiiba irr, wiini grihb naudu tappinaht, jeb muhsu semmes prezzes apstelleht, jeb Amerikaneru birgeru gohdu dabbuht, lai naw walbineekeem nodohshanas jamaksa, un no teem kas jazeesch. Pehrgadd kristiteem jaunu gruhitibu uslikke, kas winneem wehl wairak fahp. Wajadseja fawus dehlus Turku sultanam par karrawihreem doht, un tas wehl ne bija bijis. Tapedz nu zilweki gauschi schehlojahs, un mums firds fahpeja. Mehs raudsijam winneem fwehtas mahzibas firdi eespeest, un winneem ihpaschi par to bildejam, lai jelle fwehtu kristigu mahzibu fawcem behrneem gahda, jo tohs paauguschus saldatu kahra dauds raudsihchoht pawest, un pee Deewa kalposchanas tad ne tapshoht. Bet wiini mas par to istaisija, un ar weenu ween brehze un rahjahs, kam kristiti zilweki eeksch Eiropas un Ahijas ne nahkoht paliga, un wiinus ne glahbjoht no ta nepaneffama juhga. Pee tam wiini mums to wahrdu pahrmett: »ka schee warr Deewu misloht, ko ne reds, kad wiini tohs brahtus ne mishto, ko reds.« — Pateest winneem arri pa dauds gruhiti eet. Us scho brihdi Turki weenu Armenijeru meitu zeetuma turr, un grihb, lai ta fawai tizzibai atfakka, un nejhga Turkin padohdahs, kas to par leeku seewu grihb peenemt. Wiinu ar walti no fawa tehwa namma israhwe, jo diwi blehdigi taprineeki bija apstiprinajuschhi, wiina patti effoht tam apsohlijusees Turku tizzibu peenemt, un pee wiina eet. Bet ta meita leedsahs un leedsahs, lai arri to jo ilgi

zeetumâ turv, un mohza, un draude wehl wairak mohziht. — Bet wiinni tikkus tai us-
stabsfees, lihds wiinnai sirds iskriht, jeb dshiwiba ar tahm mohkahm suhd. Un ihstneeki
un rabdi pee tam ne ko warr darriht, un par welti pee teefahm darbojahs.»

Êa nu gan eeksch Trebifondes flitii preeksch missiones rahdahs. Bet Johustons
wehl raksta: »Bet mehs zerribu wehl ne effam pawiffam atmettuschi. Kamehr mehs effam
eekschufchi strahdaht, prahci daudseem jau apgaifinojuschees. Zilweki wairs tik drohschi
ne tijz us weztehwu stahsteem, us ko preeksch tam sudde un mirre, un apdohmibas gars
irr pamohdees, ihpaschi pee Armenijeru basnizungeem, un tee paschi jo deenas jo labbaki
atshst, ka waijaga wiinnu basnizu isfkaidroht. Arri weens notikkums mums rahda, ka muhsu
darbs eeksch ta Runga naw weltigs. Ne ilgi pehz tam, kad bijam atnahkufchi, kahds
Greekeru fugga kapeine ar sawejeem no Unjeh atnahze, un mums 12 gabdu wezzu dehlu
eedewe mahzamu. Kad Greekeru bissaps bija noleedsis muhsu fohlu, schis puifis ar
weenu wehl nahze, muhs mihlinaja un mahzibu kahroja, arri wallas stundes labprahc
muhsu nammâ kawejahs, un pa fwehtdeenahm pats no sewis pee Eulenderu Deewa kalpo-
schanas nahze. — Pehz tas bissaps tik nikns palikke, ka mehs paschi tam puifim to padohmu
peedewam, lai kahdu laiku wairs ne nahk. Winsch to fohlu gan atstahje, bet gan driht
ikdeenâs eeksch muhsu fehtas eelihde, un tas ne bija ne zil ilgi, tad winsch atkal ikdeenâs
fohlâ nahze, tã kã pirmaf. Êa us 2 jeb 3 reisahm gahje. Pehz mehs wiinnam likkam,
lai winsch pee missionareem us Konstantinopel eijohc, tur wairak meera wiinnam buhschoht
fohlâ eet. Pa tam wiinna tehws Kreewu waldbas pahrstahweschanu preeksch sew un sa-
wejeem dabbuja, tad nu bissaps wairs ne drihtsteja wiinna dehlu brihdahc, bet nu arri
wisseem naw wairs brihw, us Greekeru basnizu eet. Noleedse wisseem, lai tohs sawâ
nammâ ne eekemmohc. Kahds wezzis ween eedrohschinajahs wiinnus us kahdu brihdi pee-
turreht, bet kad tam seewa palikke flimma, bissaps fohlija tikkus ne nahk un wiinnas lihki
pawaddiht, lihds kamehr to neklausigu jaunekli ar wiinna mahci israidishohc. Tehws bija pah-
juhru aishrauzis. Kad tas wezzis redseja, ka wiinna seewa wairs ne zelsees, winsch teem
durwis aishahwe, un tamehr wiinni Armenijera nammâ miht. Êas jauneklis ar weenu
pee mums nahk, un mehs wiinnam lihds ar kahdam Armenijeru jauneklim tohs fwehtus
rakstus isstahstam. Winsch us mahzibu irr mannigs, un wiinnam arri lehna sirds irr.
Bet par to mums irr leelais preeks, ka winsch dwehseles fwehtibu gauschi kahro. Lai
tam Rungam patihk, wiinnam sirdi fwehtu darriht, un wiinnu dshiwu usturreht, jo no wiinna
tikkuma warr labbu gaidiht.

Lihds schim mehs tikkai no maseem jaunâs Mas-Nhijas missiones augteem effam dñr-
dejuschci. Bet tas Rungs ne ween rettas wahrpas fohla, arri pilnus kuhlichus, par affaru
sehjas augteem. Woi winsch gan to fohlitu wahrdu pildihc? Winsch to irr pildihc, un
kamehr wehl tee strahdneeki nopuhahs, winsch fluffumâ tohs kuhlichus sawahkis. Êas ne
fenn eeksch Nikomedijas notikke. Schi pilssehta irr pee Marmora suhras prett rihta
puffi, kur ta beidsahs, un 25,000 zilweki tur miht, no teem kahdi 1500 Armenijeri irr,
un retti Schihdi un Greekeri. Tur tee garri itt brihnischkigi pamohdahs. Kad tee missio-
nari eeksch Konstantinopel to sinu dabbuja, tad missionaries Dweits tur nobrauze, un lai
nu winsch mums stahsta, kas tur bijis.

Winsch stahsta: »kamehr es missionara weetâ esmu, es ne kad tã dabbujis Deewa
brihnischkigu schehlastibu zeeniht. Es schê attradde 16 brachtus weenâ pulkã, ko Deewa
Gars pee fwehteem raksteem peespeedis, un es dohmaju, tee wiffi gudri tappuschci us

muhſchigu dſihwoſchanu. Wiini pee Jeſus ewangeliuma ween turrabs; un tohs ſwehtus rakſtus ar tahdu ſinnu paſiht, ka warr redſeht, ka Swehtais Gars tohs mahzjis. Wiini ka kriſtigi brahti kohpâ fateekahs, un tohti wehle, lai jelle wiſſa kriſtiga draudſiba to pateeffigu ewangeliumu dabbutu paſiht. Un wiini pehz to publejahs un Deewu luhds, zerredami, ka us weenu gaddu 50 jeb ſinti tai paſchâ prahtâ faees. Tur weens bija, ko par eefahjeju ſauze, un par ko ſazzija: »mehs wiinnu wehl itt ſkaidri ne paſiſtam, wiſch rahdahs pamohdees, bet mehſ to iſſtu grunti wehl ne ſinnam, us ko wiinnam prahts ſtahw. Tadehl mehſ wiinnu wehl uſſkattam, un notahſtu turram.« — Schee brahti irr Armenijeri, un ne buht ne grihb no ſawas baſnižas atſchirtees. Bet wiini labpraht ſkohlu eetaſſicu, kad tahdu ſkohlmeiſteri dabbutu, kas ar wiinneem weenâ prahtâ faeet.«

»Kad wiini to labpraht wehlejahs, es no rihta peezus weenâ iſtabâ apmekleju. Weens bija pahri par 50 gaddeem wezs, un itt zeenijams un ka deewabiſhjatais rahdijahs. Tur wiini ikwakkards ſanaht, ſwehtus rakſtus laſſiht un par teem iſrunnatees. Es puſſohtru ſtundes pee wiinneem biju un iſteizu, ko wiini praſſija. Wiini man tahdi ka Karneels rahdijahs, raugi Apuſt. darb. 10 nod. 33 p., kas ſazzija: »mehs taggad wiſſi klaht eſſam Deewa preekſchâ, to wiſſu dūrdeht, kas tewim no Deewa irr pawehlehts.« Wiini man ſazzija: »mehs Deewa wahrdu grihbam par waddoni nemt, bet mehſ mannam, ka mums wehl wiſs naw, ko waijaga. Tad nu mehſ luhdsam, ſakkat mums ko turklaht waijaga, un mahzat mums to iſſtu Deewa zektu paſiht.« Ak pee tahdeem zilwekeem miſſionaram irr ſwehts darbs! Es to Kungu ſauzu, lai man ſchehligi paligâ nahk, un gudru darra, un es zerru, ne eſmu par welti luhdsis. Schee miſhti brahti pa diſchumu gan to ſkaidru grunti proht, un wiſſwairak praſſija, ka to ſwehtu mahzibu warr darriht. Praſſija: ka Kriſtus riizigs warroht ſwehtſchana pœaugt? Ka klahjotees ſwehtas deenas ſwehtſiht, lai Deewa biſhjaſchana wairotahs? — Daſchas pamahziſchanas wiinneem ſweſchas likkâhs, ko es teem dewu. Es ne warru to parakſiht, kas man ſirdi eefpeedahs ta ſarunnajotees; gruhri nahze wiinnus atſtaht, un wiini us wiſſadu wiſſi luhdsahs, lai es wehl paleekoht. Ar Deewa ſchehligu prahtu es zerru atkal pee teem braukt, un man nu wairak patihk ilgi dſihwoht, ne ka pirmaſ. Preekſch pahru mehneſcheem es wehl luhdsahs: ak kaut man jel ſpahri buhtu, es jau ſenn pee tewim klucht, un tas man wiſſai labbi buhtu patizis, ja tas Kungs man buhtu ſchehligi aſſauzis. Taggad es warru luhgtees, lai tas Kungs pehz ſawa ſchehliga prahta mannas deenas wairo, un man wehle ſchihſ dwehſeles apkohpt. Debbefu zekſch gan irr jauks, bet dauds leelaks jaukums irr, kad ſawu tuwaku pulziuu warr lihds nemt, pee ka mehſ ta Kunga prahtu padarrijuſchi, un wiinnu dwehſelehm palihdſejuſchi, no muhſ ſchiga ugguna iſglahbtees. Lai man ſchihſ dſihwes wehtras ſintu gaddus jeb ilgaki mehſta, kad tikai weenu dwehſeli warretu no elles iſgaut!«

Lai nu mehſ arri klaufam, miſhti laſſitaji, ar ko ſchihſ dwehſeles ta irr pamohduſchees. Miſſionars Dweits wehl rakſta: »Mehſ ta dſirſcham, diwi preeſteri pirmaſ eekſch Nikomedijas apgaisnotti tappe. Abbi ſcho brihd eekſch Konſtantinopeles irr. Tas weens ſtahtſija, ka preekſch kahdu laiku weens miſſionars eſſoht zaur Nikomediju reifaſis, un weenam Armenijerim jaunu testamenti armeniſki turkiſki tulkotu, un weenu maſu garrigu grahmatuu eedewis. Tas preeſteris to maſu grahmatu laſſijis, prahtâ mohdrijees, un ſwehtus rakſtus ſahzis laſſiht, un ta to pateeffibu araddis. Wiſch ſawu garrigu mantu zitteem dewis, un tas ſchehlaſtibas darbs ta audſis bes zilweku palihdſibas. Tas minnehts miſſionars bija Guhdels wahrâ, un preekſch 6 jeb 7 gaddeem zaur Nikomediju

reisajis, us Bruffu eedams, bet tas preefteris wiinu ne dabbujis redseht, un tik ween to gramatiuu no ta Armenijera dabbujis. La fehla ilgi semmè gulleja, bet ne apflapje, un tas Kungs to ne bija aismirsis. Arri tas irr wehrà leekams, ka Deews schim preefterin, un wehl obtram, kas arri pamohdees, nolikke us Konstantinopel tapr, weenam pakkaf obtru, un kad abbi kohpà pee weenas basnijas ne tashu no pilsehtas tee weenigi basnijas kalpi irr. Abbi irr pateefi Deewa bihjataji, un us labbu palihds pee saweem tizzibas beedreem, jif ween spehdami.

Mihli lassitaji, woi mums ne buhs arri preezatees par scheem negaiditeem kuhlischeem? Kas nu fazzih's, kam tik dauhs gramatas par wolti drikke un isdalla, kad weena weeniga tahdu fwehtumu dohd? — Lai teem muddigeem missionareem fakkam: »steidsat tikkai sawu affaru sehju, tas Kungs jums preezas plahwumu ne leegs.« Lai meh's arri ne atkappjamees, bet lai par wiinneem aishugdami rohkas us Deewu jekkam! Un lai arri pee mums tee kuhlisch'i wairojah's preeksch Deewa walstibas! Amen.

Meld. At Jerusaleme, mohdees.

1. Ne praffat, kad gan tas notiks?
 Tas Kungs jau pats to stundu noliks,
 Un laikam rahdihs, ko winsch spehj.
 Taggad winsch tohs kalpus fuh'ta,
 Lai preezas wehsti teem, kas geuh'ta
 Sirdsmohziba irr, firdis sehj.
 Teem jadarr tikfusch'i
 Tas darbs, un semmigi
 Augli jagaid,
 To lauks irr balts,
 Tas fwehtums falde,
 Un wissur jaklahj Kristus galde.

2. Un winsch mums jau auglus rahda!
 Winsch daschus pirmsneekus cestahda
 Eeksch sawas debbes walstibas.
 Tee no pasauls pohsta glahbjah's,
 Un preezinati augschup rahpjah's,
 Pee Jesus fwehtas derribas.
 Jau daschi lauzini
 No Garra apsehti
 Spohsch'i salto;
 Sirds preezigi
 To eekfatti,
 Un tashus brachtus eerangi! 25.

Us bibbeles fwehtkeem.

1. Gaisma, kas no debbes aufe, Jesus, muhsu faulite, Kas to firschu leddu kause, Uslezz' wissà pasaulè, Lai, kas wehl fehsh rumfiba, Staiga tawà gaischumà.

2. Dohdi saweem wahrdeem kahjas, Ka tee tezzinus warr eet, Atwerr' firdis teem un mahjas, Kur lihds schim bij durwis zeet, Pirms tu, Jesus, atnahji, Teefagt wissu pasauli.

3. Sneedji sawu debbes-maaji Zeklinee-keem tuknesi; Sawu Zianu ustaisi, Winnas muhrus stiprini, Lai taws schelastibas prahts Nabbageem tohp fluddinah's.

4. Sweschàs wallodàs un mallàs Lai ir tawu balsi dsird, Tashàs semmes, juheas fal-làs Dshwem uhdenim dohd' wirt, Ka ir zit-teem, tà kà mums, Skann taws ewangeliums.

5. Pats zaur behdu-leiju eedams, Nau-daj's effi daschu deen', Preezini, kas aff-ràs sehdam's Gaid' us tawu preeku ween, Tu tas preeka wahrds ween eff; Ak, pah'r mums apschehlojees!

6. Gaisnu dohd' ir man us zellu, Ka tew ween iswehleju, Ka no atkahn es ne finellu, Ko pats fewim israkku. Lai taws wahrds tas spihdeklis, Kas us tew man pawaddihs. 56.